

Innhold

Innledning	11
1. De nyutdannede og mentors oppgave	15
<i>Marit Storhaug og Therese Sand</i>	
Hva sier forskningen om læreres yrkesdebut?	15
Hvorfor trenger nyutdannede veiledning?	19
Veiledningens rolle	23
Skolens rolle	25
Hva forstår vi med veiledning?	26
Mentors oppgaver – kort oppsummert	29
2. Veiledning av nyutdannede i praksis	35
<i>Therese Sand og Marit Storhaug</i>	
Organisering av veiledningen	35
Ulike måter å veilede på	38
Tilrettelegging av veiledningen	41
Gjennomføring av veiledningen	46
3. Veiledning og dannelselse	63
<i>Wenche Walle-Hansen</i>	
Veiledning av nyutdannete lærere – eksempler fra praksis	64
Refleksjoner over veiledningspedagogikken – et teoretisk perspektiv	70

Hvilke hverdagspedagogiske modeller er gode å bruke i veiledningen av nyutdannede lærere?	72
Hvordan kan veiledere legge til rette for «den gode situasjon» i de nyutdannedes sosialisering til lærerrollen?	75
4. Veiledning i klasseledelse	79
<i>Anne Svee og Jon Amundsen</i>	
Den nyutdannede og klasseledelse	79
Kompetanse i klasseledelse	80
Praktiske eksempler på veiledning i klasseledelse	85
Avslutning	96
5. Å arbeide med motivasjon	101
<i>Kari Fjell</i>	
Mestringsforventninger	104
Hvordan utvikles mestringsforventninger?	106
Selvbestemmelse og motivasjon	111
Veiledning fremmer mestring	117
Noen sluttord	117
6. De nyutdannede og skolejuss	123
<i>Vibeke Holst</i>	
Innledning	123
De nyutdannede møter en juridisk arena	123
Skolejuss i mediene	125
Forventninger om læreres juridiske kunnskaper	126
Nye læreres kjennskap til skolejuss	126
Opplæringsloven i praksis – eksempler med kommentarer ...	127
Det juridiske språk i styringsdokumentene	129
Noen skolejuridiske problemstillinger og noen svar	133
Et utvalg sentrale paragrafer og rettsområder	135
Oppsummering	141

7. Veiledningsgrupper på tvers av skoler	145
<i>Therese Sand</i>	
Innledning	145
Veiledning av nyutdannede lærere i Sørum kommune	147
Veiledning av nyutdannede lærere i Skien kommune	151
Vedlegg: Eksempel på veiledningskontrakt og beskrivelse av veiledningsaktiviteter fra Skien kommune	153
Framgangsmåter og instruksjoner for øvelser og metoder	155
<i>Therese Sand</i>	
Bevisstgjøring av hvordan vi kommuniserer	155
Bevisstgjøring av lærer–elev-relasjonen	158
Framgangsmåte for problemrettet veiledning	162
Framgangsmåte for veiledning med reflekterende team	164
Om forfatterne	167